

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе евакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 23.

У Новоме Саду, 21. Юнія 1861.

ГОД. IV.

Светый апостолъ и евангелистъ Иоаннь Богословъ.

(Продуженъ.)

Кадъ е Исусъ Христосъ последный путь у Ерусалимъ на праздни ъ Пасху полазећи предказао своимъ ученицима, да ће онъ одъ првосвештеника' и книжевника' Юдейскихъ осуђенъ бити на смртъ и преданъ незнабожцима, да га изплюю, изругаю, измуче и разапну на крстъ; тада е Иоаннь съ братомъ и съ матеромъ тражио првенства у царству Божиємъ жељеи да имъ Исусъ Христосъ даде такову власть, да еданъ съ десне а другий съ леве стране до Нѣга седе у царству благодати. Ова неумѣтна молба смутила е и ожалостила друге ученике, кои почеше негодоваги на оба ова брата. Но преблагий Спаситель по великомъ своемъ милосрдію исправи криво мнѣніе за влашћу чезнеће браће упутавши ихъ да пию ону чашу, кою ће Онъ испити, и да се крете онымъ крстенѣмъ, коимъ се Онъ крети. Ободривши тако падшу браћу, научио ихъ е Господъ, да се неотимаю за спомятымъ властима и господствомъ, него да се надтичу у смиренности и у служеню къ другима.

Ова наука Христова силно е дирнула срдце Иоанново, и принела е јоштъ за време земногъ живота Спасителъвогъ обилне плодове.

У последнѣ дане живота Спасителъвога просіяла е najveћа величина духа Иоановогъ. Нѣму и Петру поруку дае Исусъ да приправе Пасху, и они се неодрѣ-

чу тога посла. Вѣра Іоанова равна е была вѣри Петровой, али Іоаннъ превасходи Петра силномъ своіомъ любви ка Господу, сталнымъ постоянствомъ, и одважношћу у средѣ найвеѣихъ опасностей. Када е Господь одъ непріятеля ухаѣенъ быо, сви се ученици разбегоше одъ страха, самъ се Іоаннъ наскоро охрабри и смѣло слѣдоваше за Господомъ у дворъ прво-свештениковъ. И Петаръ иде за нѣмъ, али се у часу опасности трипутъ одриче Христа, и затимъ одлази плачуѣи и каюѣи се свога греха. А Іоаннъ прати божественогъ страдалца на саму Голготу, и стои кодъ крста Нѣгова. Ту кодъ крста Христова, у часъ страданя и смрти Нѣгове, нико на свету небыаше веѣий и узвишеніи духомъ одъ Іоанна, окромъ само едне матери Іисусове. Ту е Іоаннъ деломъ засведочио и доказао да може пити чашу Господа нашега Іисуса Христа, и да се може крестити крштенѣмъ нѣговымъ. После овога догаѣая не значи за Іоанна много ни сама претешка смрът мученичка. Быти кодъ крста господнѣгъ естъ веѣий крестъ, него што е крестъ мученичкій.

Крѣпка и жива любовь Іоанова ка Господу особито се объявила у ону зору кадъ е Господь изъ гроба ускренуо. Іоаннъ е быо съ Петромъ пошао ка гробу, кадъ е предъ нѣи изишла была Марія Магдалина, и казала имъ да нема на гробу камена. Обадва ученика похите ка гробу да се увере о томе што имъ се каза, али Іоаннъ похити брже, и доѣ пре до гроба, где види не само одвалѣнный камень, него и мртвачке покрове. Докле е онъ тако замишлѣнъ кодъ гроба стаяо, приспе и Петаръ, и одма уѣе у гробъ. Но овай се видеѣи ризе мртвачке и сударь*) само дивно немо-

*) Сударь е марамица, коя е мртвачима на лице метана. Сада се zove у цркви сударь или воздузъ онай покрываць кои свештеникъ на леѣима има кадъ частне даре носи. Тай сударь меѣе се мртвомъ свештенику на лице у место покрова.

гући одма докучити, шта се то догодило морало, а наопротивъ у души Иоанновой већъ е засіяла была свѣтлостъ Васкресенія. С' томъ светлшћу уђе и онъ у гробъ, и видѣ и вѣрова. Тако е љубавъ одкрила Иоанну највећу тайну Васкресенія Христова и јасно се на нѣму самомъ испунила она истина, којој е онъ после учио, а то е да онај, кои љуби Бога, познае Нѣга. „Љубљи знаеть Бога.“ (I. Иоан. IV. 8.)

После Васкресенія свога неколико пута се јављо Исусъ ученицима своима међу којима е био и Иоаннъ. Едно одъ тыхъ јавленія' особито е по Иоанна знаменито было, а то е оно, кадъ е Спаситель одрекавшегъ се Петра опетъ узвео на апостолско достојанство и предсказао му, да ће у старости не само Юдеа него и язычнике на путъ спасенія настављати, и да ће мученичкомъ смрћу на крсту прославити Бога. Томъ приликомъ Петаръ захтѣ знати за судбину Иоаннову, коегъ и онъ особито љубљаше; но Исусъ му на то одговори: „Аще хощѣ, да той пребыкаетъ дондеже приидѣ, что кз тебѣ; ты по мнѣ гради.“ (Иоан. XXI. 22.) Ове речи прослављнога Богочовѣка разумели су ученицы као да значе, да Иоаннъ никада умрети неће, али самъ Иоаннъ нѣ ихъ тако разумевао, као што се то изъ слѣдуюћихъ нѣговыхъ речій види: „И не рече емѣ Исусъз яко не умретъ: но аще хощѣ да той пребыкаетъ дондеже приидѣ, что кз тебѣ;“ (23.) Доцнии животъ и смрть Иоаннова одкрива намъ јавно, у комъ се смислу има разумети предсказаніе Христово. Нѣму е Господъ за награду особите сталности и постоянне љубави, коју показа на Голготи, предсказао, да ће дуго на земљи живећи служити на утврђењъ и распрострањењъ стада Христова и да ће се природномъ смрћу и съ миромъ преселити у вѣчне обителѣи. Кадъ Петаръ и сви остали апостоли мученичкомъ смрћу заврше свою службу, онда ће јоштъ Иоаннъ заостати у цркви Бо-

жійоу на земљи и као живий сведокъ истине евангелске чувати и хранити словесно стадо одъ лажныхъ пророка' и явныхъ гонителя све дотле, докъ зрно царства Божіегъ неузрасте у велико дрво, докъ царство Божіе међу люде недође.

У десетый данъ после Вознесенія Христоваго святой Апостоль и дѣвственикъ Іоаннь заедно са осталимъ ученицима Господњима и съ пречистомъ Богоматеромъ пребывао е на молитва у горњици (соби) сіонской, и сподобио се примити светога Духа, коимъ умудренъ и укрепленъ покрай синовнѣ дужности према пречистой дѣви Маріи проповедао е онъ истину евангелску за нѣнога живота у Палестини и у пределима Мале Азіе, а по смрти нѣной у Риму, Патмосу и у Ефесу, где е мирно окончао свой святой и богоугодный животъ.

Прва апостолска радња Іоаннова описана е у дѣяніяма апостолскимъ. Онъ се као и други апостоли, с' почетка трудио у Палестини, и то понайвише заедно съ Петромъ. Съ нѣмиме е онъ подигао кодъ црквенныхъ врата' хромогъ; съ нѣмимъ заедно проповедао е Юдеима Началника жизни, кои васкресе изъ мртвыхъ, и сведочио е истину и предъ самимъ првосвещеницима и старешинама повинуюћи се веѣма Богу него людма. Нѣму и Петру быаше повѣрено одъ лика апостолскога да призову благодать светога Духа на Самаряне, кое е крести быо Филиппъ. У свима овимъ заедничкимъ дѣлима оставио намъ е Іоаннь примеръ свете дружествености и сложне раднѣ у заедници съ другима, али е међутымъ и у то време Іоаннь и самъ у околина Єрусалимской евангелску светлость распростирао и приликомъ сабора апостолскога као столпъ Цркве дао е десницу Павлу и Варнави одобраваюћи имъ да могу проповедати евангеліе међу незнабожцима. (Гал. 2, 9)

Покрай тога испуњавао е св. Іоаннь синовнѣ ду-

жности према Божіој матери одъ самогъ оногъ часа кадъ му е вю, умируѣій Спаситель препоручио, до блаженогъ Успенія вѣногъ. У Брусалиму и садъ показую место и развалине одъ дома Іоанновогъ у комъ е преблагословена дѣва Марія живила и преставила се.

За извѣстно се незна, кадъ е Іоаннъ оставио Палестиву, али се обично држи, да се то у седмомъ десетолѣтїю после Христа, и текъ по смрти Божіе матери догодило. Толико се само види изъ прве послаци Іоаннове, коя е наскоро предъ разоренїемъ Брусалима (около 70 год. после Хр.) писана, да е онъ тада не само Јудеима него и незнабожцима проповедао, слѣдователно вругъ вѣговога делани веѣ се у то време и изванъ Палестине разпростирао.

Около оногъ времена кадъ су апостоли Петаръ и Павао у Риму мученичкїй вѣнацъ примили, или мамо доцвѣ дошао е Іоаннъ Богословъ у градъ Ефесъ и као едивый у животу заоставшїй самовидацъ величества и славе сына Божїега, светло е изъ Ефеса не само Малой Азїи, него и свой цркви христовой. Св. Игнатїй Богоносацъ био е ученикъ вѣговъ, па е после служио као епископъ прве антиохїйске; другїй ученикъ Іоановъ Поликарпъ управљао е као епископъ ревностно црквомъ у Смирни, и воспитао многе ученике, између њихъ е био и св. Иринеј, кои е пренео чисту вѣру у Галию (Французку) и тамо ю чакъ до свршетка другога столећа проповедао.

(Свршиће се.)

Шта имаю учители чинити, да љубавъ дечинхъ родителя себи придобию?

Познато е, да, у обште увето, родители свою децу воле као сами себе, или јоштъ више него сами себе;

заото сваки онан учитель, кои би пристрастно, изъ когъ му драго уврока, едногъ ученика болъ погледао него другога, кои би неправедно награде делио, кои би пристрасно свогъ одъ оног' одликовао, и кои би нечовечно, наемнички с' децомъ поступао, вређао бы имъ родителъ нѣюве, а тымъ бы губио важность предъ нѣима, и навукао на себе презренѣ и мржю. Будући пакъ, да напредавъ шксле много одъ родителя дечихъ зависи, то валя учитель да се постара како ће любовь нѣюву себи придобити, да му желю радо изпуне, кадъ ихъ у овомъ ил' ономъ посаветуе, кадъ имъ ово или оно добра ради дече нѣюве препоручи. Тако бы се свака породица у воспиталиште дечие протурила, па вебы оно кварила, што се у школи добие.

Но како се та любовь задобити може? — С' отачкимъ старавѣмъ о деци нѣювой, да напредую и теломъ и духомъ, да се вечбаю у лепомъ писаню и читавю, да се уче у религији и моралитету, да собираю елементарна знања, коя су свакомъ нужна и аснвити, да се ките са свима врлинама, што ће ихъ за цело сређњима учинити. Поредъ тога учтиво обхођенѣ, християнска смиреность и смерно предусретанѣ дечихъ родителя задоби ће му любовь нѣюву, задоби ће му поверенѣ нѣюво. — М. Н.

Свето писмо.

У свима бедама и невољама душевнимъ и телеснимъ, кадъ нисамъ нигде помоћи ни утешеня наћи могао, држао самъ се св. писма. Само самъ ту, а нигде више, налазио увекъ утешеня и то предовольно. Као што се до познаня Бога истине, и до праве вере безъ божиегъ слова доћи неможе, тако се неможе ни утешеня ни мира нигде наћи, безъ тога слова; а плодъ ѣ читаня тай, да сваки у вери и надежди ояча, и на-

учи, са свима делима и мислима, и целимъ животомъ своимъ на Бога се ославяти, и све што е комъ за тело и душу вуждно одъ нѣга очекивати; далъ е іошъ и то добитакъ, когодъ се св. писма трвдо уздржи, сачува се одъ лажљиви наука и одъ лажљиве вере.

Слово е божие скупоцено благо, кое сва блаженства и овогъ и оногъ живота собомъ носи; и тако е богато, да се сваки, когодъ га зна, макаръ у највећој невољи и сиротинѣ био, са нѣмъ радуе, и не би га ни за кое благо дао; пре би волио светъ и животъ дати, и волио у смрти са нѣмъ остати, него безъ нѣга на овомъ свету бити.

Само га читай са свомъ озбиљности, не овлашно, не шале гъди. Кояместа неразумешъ, пређи ихъ съ почитанѣмъ; неизврѣи ихъ по твојој вољи, ветумачи ихъ по начеву неваљали люди, еръ у вѣму нема игре ни шале, него е све чисто озбилъ, кое иште поштованя. А читай га често, читай непрестано, и увекъ ѣшъ исту ову утеху имати, као и први редъ, и іошъ више. Я самъ сваке године по дваредъ цело прочитавао, и знамъ свако меставце у вѣму, и држао самъ да ништа више нема, што би ми непознато било, или ми се подкрало, и опетъ самъ увекъ по нешто новогъ нашао, кое ме е све већма радовало и тешило.

Царь Константинъ.

(Една лекция изъ Исторіе.)

Константинъ бияше први римски царь, кои се год. 311, као покровитель христьянства показа. Каже се за нѣга, да е ратуюћи са суседнимъ кралѣвима едно вече у логору стоећи, при заласку сунца на небу знакъ крста видіо, и изнадъ нѣга надпись „са овимъ ѣшъ знакомъ победу одржати“ а идуће ютро приповедаше

онъ самъ свой санъ, што га ту ноћ имаѣаше: да му в Христосъ Спаситель у сну дошао, у руци крстъ држећи, и да му е заповедио, да такавъ крстъ начини, и тай предъ войскомъ носити даде, пакъ ће победу одржати. Константинъ учини тако, и нѣгови воиници, кои понайвише христяни бияше, бореше се доиста са найвећимъ одушевлѣнѣмъ тако, да Константинъ победу одржи. Одъ то доба постаде онъ за навекъ приятель христяна и чиняше овима све могуће любви и милости. Онъ издаде наредбе, с' коіомъ се дозволи христянима слобода вере, и закрати по язичнимъ црквама жртве приносити; іошъ изяви желю свою, да се сви нѣгови поданици язичне вере одреку и на христянство пређу, те нареди явно проповеданѣ христове науке, и подиже христяне на прва и найвиша достоинства. Одъ тада настане за христяне, кои досада свакояко гонѣни беша, сасвимъ друго и сретнѣе време; весело изађоше они изъ таме; време горки гонѣня престаде; царъ даде многе цркве сазидати, и преобрати многе язичне цркве у христянске. Христяни што донде богослужения своя криюћи и ноћу по лагумовима и шумама свршаваша, и по подрумима и гробницама свои мученика могоше садъ смело, на дану у явнимъ свечанимъ скупштинама свое славопе- ве Богу и спасителю своемъ приносити. Христянска вера и црква настаде одъ то доба царствуюћомъ, што свимъ изображеніемъ светомъ овлада.

Зли и добри дани.

Често се люди туже, да е добри дана тако мало, а зли тако много, а мени се чини, да е та тужба сила реда неправедна. Кадъ би мы само увекъ добро гледали, и увекъ отворено срце држали, те сва-

ко добро што га сваки данъ одъ Бога имамо благодарно уживали, онда би и снаге довољно имали, вла она сносити, што намъ покадкадъ дођу. Али мы смо обично незадовољни, те тимъ и зле волѣ јошъ, а то е горе, него да би леньи и трули били; при томе се јошъ овой гњилости сувише подаемо, а сви добро знамо, да намъ сваки посао одъ часа лепше за рукомъ пође, чимъ живљъ за њимъ устанемо и нѣга мушквмъ срцемъ окупимо, пакъ чисто е непонятно, како може човекъ у леньости и гњилости веселъ находити!

Найсигурније благо.

Еданъ мудри отацъ световаше непрестано своју децу макаръ што ал' ваљано да изуче. На блага овогъ света, — говораше онъ, — на богатство, снагу и славу родитеља нетреба се осланяти. За честъ, што е у кући овогъ отца имамо, неће нико ни да насъ запита, чимъ изъ тогъ места изађемо, и у туђину ступимо. Злато и сребро и остало богатство, што насъ одъ родитеља остае, врло е несигурно; еданъ едини одъ крадљиваца може намъ га однети, и има неброено начина и случајева изгубити га или потрошити. Али наука и вештина, то е најсигурнији и никадъ неизцрпимъ изворъ блага. Ако ће вештакъ све иманъ изгубити, опетъ немора очаявати, еръ му е у науци и вештини, коју му нико отети ни украсти не може, довољно блага и богатства остало. Притомъ е сваки вештъ човекъ, гдегодъ дође свудъ радо примљвнъ и поштованъ, и свима осталимъ предпосталънъ; а незналица и невештакъ, кои ничега ваљано научио ние, неуме се никудъ ни окренути, ни свои га непоштују, нигде за нѣга немаре, и непитаю за њимъ, јошъ га после презирајути пођу и одъ себе одбити, те онда у сиротиню и

сваку невољу падне. Јошъ децо моя! ништа тежега нема, него у богатству и изобиљу одрастети и ја то се научити, пакъ онда у сиротињу пасти, то највећма боле.

У Дамашку роди се вдаредъ бува. Сви жители мораше оставити градъ, и кудъ ксе у бели светъ утећи, те како умияше хлебомъ се ранити. Деца изъ најсиромашни и најпрости кућа, кои кодъ свои родителя што то радити научише, могаше се у туђини хлебомъ ранити, јошъ многи одъ њи дођоше на мања и већа достојанства и до саме владе; а деца изъ богати кућа, што се само у висока достојанства и богатство свои родителя уздаше, а ништа сами за се ненаучише, мораше по свету просити, да се хлебомъ одране.

Бси л' радъ, да прави насљадникъ свогъ отца буднешъ, а ты се потруди, да и мудростъ и вештину свога отца себи присвоишъ; друкчив се може лако догодити, да ћешъ свое очинство ма колико велико било у часу изгубити, и онда навекъ го просиякъ остати.

Младый мученикъ.

Бданъ сиротанъ црнацъ робъ, коемъ текъ десетъ година бияше, слушаше вдаредъ придиву некоегъ християнскогъ мисионара, и приволе се християнству. Господаръ његовъ, кои заклети непријатељ мисионара бияше чувши то закрати му, да се ништо више неусуди на придику ићи, еръ ће га дотле камцима тући дати, докъ подъ њима неумре. Сирото ово дете, дође томъ запрекомъ у велику забуну, и у читаву борбу само собомъ; али му се християнске науке толико миле и свете видоше, да опетъ после на придику оде. Кадъ се дома врати, даде га немилостиви господаръ везати, и после грдне награде заповеди да му 25 кам-

днѣ ударе; а онда га са подсеменовъ запита: шта ти садъ науке помажу? „Даю ми снагу, одговори бедно дете, да овај бой стрпелливо носимъ.“ Удрите му јошъ 25, викну свирепи господаръ, и онда га опетъ упита: шта ти садъ помажу? „Помажу ми мислити на правду отца нашегъ небеснога,“ одговори ово кукакно сироче. Удрите му јошъ 25, викне онај орјатинъ изванъ себе одъ ярости, и крвнички на болове ове умируће жртве радујући се упита опетъ: шта ти садъ помажу? а овај мали мученикъ одговори: помажу ми, да се и за тебе отцу небесномъ и моме и твојемолимъ, — и ово рекавъ издану.

Мравъ.

Чудновата животињица! у многоме е чели подобна животношћу и трудолюбињемъ, памети и слогомъ живота.

Једна једина мравља жена нанесе по 6000 ја, која остали мрави са највећомъ бригомъ чувају, да имъ ни влага ни зима и врућина ненауди. Кадъ имъ кое несташно дете, ил' други кои случај мравинякъ разбаца, онъ да валя гледати шта раде. Прва имъ е брига та, ја та на сигурно место склонити, и онога се часа сви слегну, те ихъ на све стране разносе и скривају, сваки по једно устма узме и с' њимъ бежи, да се мало часъ врати по друго, и треће, и тако далъ, докъ се сва несклоне; сваки ти е тада у послу, па с' каквимъ страомъ и бригомъ.

Мрави су мударъ народъ. Франклинъ намъ приповеда слѣдујуће о њима, што е самъ својимъ очима гледао. Онъ имађаше у једномъ буцаку собномъ јданъ лонацъ меда. Гомила мравинаклати се на медъ, и потроши много. Мрави волију сладкише негъ деца. Кадъ то

опози, узме лонацъ оданде, веже га са еднимъ якимъ конопцемъ, и обеси о еданъ кливъ, кои на средъ собногъ слемена стаяше тако, да лонацъ сасвимъ у въздуху висеѣи оста. Случайно се догодило, да е еданъ мравъ у лонцу заостао. Кадъ се и овај наситио, виаѣе напољъ, али се у великомъ чуду наѣе, видеѣи да никудъ далъ отиѣи неможе. Дуго се овъ врташе с' поля, све по дну лонца унаоколо трчеѣи, али узалудъ, земљъ се никако докопати немога. Найпосле после дугогъ свакоякогъ кушаня погоди путъ, по конопцу, о коемъ лонацъ висаше, узпужа се брже болъ до слемена, пакъ овда слеменомъ на дуваръ, и дуваромъ доле сиѣе в оде. Али непроѣе за тимъ ни неколико часа, ето ихъ доѣе читава войска, са еднимъ воѣомъ, и онимъ истимъ трагомъ вудъ е онај сисао, поѣу узъ дуваръ на слеме: и по конопцу у лонацъ уѣе, те наставе часть и краѣу, кое дотле чиняше, докъ савъ медъ неповдоше; а одма се тако удесише, да едни с' едне стране конопца еданъ за другимъ у лонацъ силазаше, а други с' друге стране конопца, све еданъ за другимъ као поворка узъ лонацъ вѣ слемеву, и одатле далъ силазаше и односише, кое читавъ данъ траяше.

Єдна физикална игра.

Начиниши да стрмоглавъ окренушъ лонацъ воду изъ чиниѣе у висъ одсуче. Узми повеѣи лонацъ, ваѣболъ би било стакленъ; успи у вѣга до полакъ воде; изли ту воду у едну празну чиниѣу; сажежи повиме папира, 2 или 3 листа, и придржи изподъ тога стрмоглавъ окренутогъ лонца, да пламенъ у вутра улази, а држи лонацъ близу изнадъ те воде, да га можешъ брзо, пре негъ што ѣе папиръ догорети, тако стрмоглавце у воду турити; и тогъ ѣе часа готово сва вода изъ

чиние у лонацъ ући тако, да е у чинии готово нима-
ло остати неће.

Ова игра спада у науку о тиску воздуха.

Како бива то? ватра воздухъ разшињъ, и изтера
га изъ лонца, у лонцу неостане ништа, зато вода изъ
чиние тискомъ спољашњѣгъ воздуха мора у лонацъ
да уђе.

Исто овако бива ваденѣ воде изъ вина и пр. изъ
бурета или изъ лонца на натегачу. Воздухъ изъ задену-
те у воду натегаче извуче се, и тиска воздуху уте-
ра воду или вино и пр. у њо. Безъ ове тиске нису
кадре ни најснажније прса, ни едне каце у натегачу
навући.

Исто тако можешъ, изъ горе поменуте чиние у
воду спуштенѣ прстенѣ пристома извадити, а да прсте
у воду незабаглавашъ. Ко ти неверуе, обклади се
са њимъ, да ти поклони пристенѣ, ако то учинишъ;
пакъ онда лонацъ онако сѣ ватромъ спремавиѣ тури
у воду, да попије воду, и извади прстенѣ.

Една рачунска задаћа.

Една мати подели међу свое трое деце едну го-
милу ябука тако, да најстарији А. половину те гомиле и
јошъ полу одъ едне ябуке добије, средњи Б. добије
половину одъ остатка гомиле, и јошъ половину одъ
едне ябуке, а најмлађи добије остало, а то су четири
целе ябуке. При овој деоби ние ни една ябука раз-
сечена била. Како е то могућно? колико е ябука све-
га било? и вољко е ябука добио А а колико Б?

Ово се може на два различита начина израчунати.

Сакривањѣ.

(Една игра за децу у пољу).

Овде се игра њи неколико. Сви окромѣ едногѣ стану на кое скривено место, и причекаю мало, докѣ се онај еданѣ гдегодѣ сакриве. Сви онда изађу и траже га, и чимѣ га ко опази, одма јави свима, и сви беже до определѣнѣ мете; а онѣ вия, коегѣ мисли, да ће моћи стићи, и гди га е стигао, мора онај стати, да га овај узяши, пакѣ да га онај до мете на леђи однесе; и онда се крие други, кои е на реду, и кои се редѣ одма е' почетка нареди.

ГГ. Приложници на „Фондѣ Школскогѣ Листа.“

„пракымз подобаетз похвала.“ Пс. 32-1.

Г. Јосифѣ Јоановићѣ изѣ Вршца 2. фор.

Г. Никифорѣ Боичићѣ изѣ Ковиля за пок. Игњата Руса 75. новч.

Изѣ Мохола.

ГГ. Григорие Ковачићѣ парохѣ и мѣстн. учил. управитель 1 фор., Георгій Груићѣ парохѣ 1 фор., Стефанѣ Сичѣ, бел. (римокат.) 1 фор., Урошѣ Нинићѣ ђаконѣ и учит. 2 фор., Милошѣ Ђурчићѣ учит. 2. фор., Стефанѣ Матићѣ касирѣ 1 фор., Драгутинѣ Шивићѣ арендаторѣ 2, фор., Леополдѣ Фишерѣ арендаторѣ 1 фор., Светозарѣ Радонићѣ трговацѣ 1 фор., Јованѣ Ковачићѣ трг. 50 н., Јованѣ Настасићѣ трг. 20 н., Григорие Цветићѣ касирѣ 40 н., Христина Милићѣ 20 н., Јосифѣ Гавриловићѣ цркв. тугорѣ 1 фор., Арсение Станишићѣ тугорѣ 1 фор., Симеонѣ Пеићѣ тугорѣ 40 н., Прокопие Субићѣ 1 ф., Георгие Врбашки 1 фор., Драгутинѣ Каракашевићѣ економѣ 1 фор., Јованѣ Радонићѣ економѣ 1 фор., Любомирѣ Каракашевићѣ столарѣ 1 фор., Јованѣ Недельковићѣ 1 фор., Стефанѣ Мохановићѣ ковачѣ 1 фор., Божидарѣ Каракашевићѣ економѣ 1 фор., Ђорђе Трифуновѣ 1 фор., Груя Радулашки 1 фор., Михаилѣ Радулашки 1 фор., Григори Радулашки 1 фор., Аронѣ Удовички 1 фор., Несторѣ Стани-

шићъ 1 ф., Мирко Лолинъ 1 ф., Никола Лолинъ 1 ф. 60 н. Дмитрие Настасићъ обућаръ 1 фор., Леса Ђорићъ 80 н., Драгойло Радулашки 40 н., Јосифъ Божићъ 50 н., Мита Поповићъ 80 н., Миланъ Поповићъ 30 н., Давидъ Ђурчићъ 50 н., Урошъ Матићъ 40 н., Гаврилъ Матићъ 40 н., Јанко Ђорићъ 40 н., Крста Живковъ 80 нов., Јованъ Ђурчићъ Кроачъ 40 н., Манойло Јакшићъ 60 н., Маргита Угринова 60 н., Михаилъ Конѣвићъ 40 н., Ацко Живићъ 40 н., Мита Матићъ 80 н., Нико Ђорићъ 80 н., Игњатъ Марковићъ 40 н., Груа Матићъ 40 н. Моя Радулашки 40., Елена Пеића 40 н., Неца Сегединацъ 40 н., Григорие Матићъ 60 н., Баба Удовички 40 н., Петаръ Раушки 40., Нића Малеташки 80 н., Панта Матићъ 40 н., Јаша Удовички 40 н., Јоса Матићъ 40 н., Самоило Матићъ 40 н., Моя Сегединацъ 40 н., Јанко Сегединацъ 40., Урошъ Ђорићъ 80 н., Јоаннъ Матићъ 40 н., Михаилъ Алабурски 40 н., Григорие Удовички 40 н., Трифунъ Марићъ 40 н., Бѣтимие Алабурски 40 н., Богданъ Кояѣвићъ 40 н., Георгие Ракићъ 50 н., Лазаръ Моротвански 40 н., Стефанъ Каракашевићъ 30 н., Јаша Каракашевићъ 40 н., Марко Ђорићъ 80 н., Максимъ Кардарски 60 н., Јоаннъ Винцаръ 40 н., Петаръ Каракашевићъ 1 ф. 20 н., Груа Ђорићъ 80 н., Радивой Ђорићъ 80 н., Милошъ Поповићъ 40 н., Јоаннъ Живковъ 40 н., Новакъ Милошевъ 1 фор., Василиј Ковачевићъ 40 н., Новакъ Поповићъ 30 н., Дмитрие Глуваковъ кроачъ 40 н., Катарина Лолина 80 н., Петаръ Ракићъ 80 н., Гаврилъ Вулетићъ 50 н., Елена Епурска 40 н., Ђса Милићъ 40 н., Михаилъ Пеићъ 80 н., Коста Живићъ 40 нов., — ученици II. разреда: Михаилъ Лолинъ 10 н. Стефанъ Ђурчићъ 10 н., више родолюба и родољубкиња у Мо-лу приложише у скупу 7 фор. 50 новч.

И з њ Ш и д а.

ГГ. Любомиръ Момировићъ трг. 3 ф., Петаръ Цвеићъ трг 1 ф., Мита Орешковићъ угоститељ 5 фо., Петаръ Мауковићъ (Коички) трг. 2 ф., Јованъ Форишковићъ сапунџија 1 ф., Јованъ Мауковићъ бел. 2 ф., Ђока Михайловићъ пиваръ 2 ф., Крста Мауковићъ поштаръ 1 ф., Мих. Борђевићъ лекаръ 2 ф., Јов. Јуришићъ трг. 1 ф., Петаръ Коички абаџија 50 новч., Божа Првняићъ трг. 1 ф., Светозаръ Шумановићъ трг. 2 ф., Игњатъ Симуновићъ шеширџија 1 ф., Јанко Николићъ 20 н., Бремја Доброутровићъ посластичаръ 50 н., Давидъ Недельковићъ абаџ. 50 н., Божидаръ Грчићъ чарап. 50 н., Исакъ Симеоновићъ абаџ. 20 н., Аџа Шумановићъ трг 1 ф., Јов. Не-

дельковићъ трг. 1 ф., Лука Тубићъ ћурч 50 н., Ђорђе Си-
муновићъ трг., 1 ф., Никола Крسمановићъ чарубѣија 1 ф., —

Обзнана.

Са више страна пыгаю насъ, може л' се добити „Школ-
скій Листъ“, одъ почетка нѣговогъ излазена па до данасъ; за-
то слѣдуюћимъ являмо, како смо у станю са шк. листомъ
служити:

За 1858. год. могу се сви бровви са на словомъ и са
држачемъ у едно везани добити за 1 фор. а. вр. поедини
пакъ бровви (осимъ 1-огъ кои немамо,) по 12. нов. —

За 1859. г. све 4 четврти са на словомъ и са држа-
емъ заедно везане стоа 4 фор. а. в. — Поособце пакъ I. че-
твртъ везана стоа 1 фор. а. вр. — II. четвртъ за себе не мо-
же се добити. — III. четвртъ 1 фор. а. вр. а такође и IV. че-
твртъ за себе 1 ф. а. вр. — III. и IV. четв. заедно везане 2
фор. а. вр. Поедини пакъ бровви, (изузимаюћи 3. 12. 15. 16.
18. 27. 28. и 46. кое немамо,) по 12. н.

За 1860. г. све 4 четв. са на словомъ и са држачемъ
заедно свезане 4 фор. а. вр. — I четвртъ за себе не може се
добити. — II четвртъ за себе 1 фор. — III. четвртъ такође
за себе 1 фор. — IV. четв. по особце не може се добити, него
III. и IV. заедно за 2 фор. а. вр. Поедини пакъ бровви, (изу-
зевши 2. 22. 34, и 41. кое немамо) по 12. новч. Ради порука
молимо да се сваки управо на насъ обрати. — На 10 пла-
ћенихъ ексем., доћи ће по еданъ (кои се заиште) на даръ.
Уредништво Шк. Листа.

НАРОДНА ШКОЛА.

чланци изъ Србскога Дневника год. 1860 и 1861.,
препечатани су, и могу се башка добити по 50 новч. а. вр.
Сувишно ће бити доказивати и важностъ предмета, о комъ
говоръ, и ваљаностъ дѣла, у комъ е предметъ овај пре-
тресанъ на онакавъ начинъ, съ онакимъ познаванъмъ ства-
ри и онаковимъ одушевљивъмъ за напредакъ свестручне на-
родне просвете, каквомъ е редко пара наћи у школској ли-
тератури ма когъ народа. Обштинама нашима и свима кои
утицај имаю у дѣла наши, као и свима приятельима народ-
ногъ напредка препоручуемо ово дѣло, да га набаве, и да се
нѣме користе, колико више могу. Наручбине съ новцима ши-
лю се на уредништво Србскогъ Дневника.

Издае Епископска књигопечатнија у Новомъ Саду.